

ZAKON
O PČELARSTVU BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Na osnovu člana 22. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10), Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na ____ redovnoj sjednici održanoj _____ godine, u s v a j a

Z A K O N

O PČELARSTVU BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Član 1. **(Predmet)**

Ovim zakonom propisuje se držanje i uzgoj pčela, način i uslovi za postavljanje pčelinjaka, ispaša pčela, način transporta pčela i uslovi za selidbu na pčelinju pašu, uspostavljanje i vođenje katastra pčelinjih paša, zdravstvena zaštita pčela, zaštita pčela od trovanja, uslovi za proizvodnju i promet pčelinjih zajednica, matica i pčelinjih proizvoda, uspostavljanje evidencije pčelara i pčelinjaka, oblast udruživanja i organizovanja pčelarskih organizacija i druga pitanja koja su od značaja za oblast pčelarstva na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Član 2. **(Definicije)**

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **pčelarstvo** je grana poljoprivrede koja se bavi držanjem, uzgojem, razmnožavanjem, proizvodnjom i prometom domaće sive pčele (*Apis mellifera carnica*), proizvodnjom i prometom pčelinjih proizvoda te oprašivanja bilja putem pčela;
- b) **pčelinja zajednica** je skup pčela nastanjenih na saću u košnici;
- c) **skup pčela** je pčelinja zajednica koja se sastoji od matice, radilica, trutova i pripadajućeg legla;
- d) **pčelar** je fizičko lice, preduzetnik ili pravno lice koje se bavi proizvodnjom i gajenjem pčela i prometom pčela i pčelinjih proizvoda u skladu s ovim zakonom;
- e) **katastar pčelinje paše** je baza podataka o prostornom rasporedu pčelinjih paša, pčelinjaka i pčelara u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Katastar);
- f) **pašni red** je način upravljanja i korištenja pčelinjih paša;
- g) **pčelinji proizvodi** su: rojevi pčela, matice, med, polen, perga, vosak, propolis, matična mliječ i pčelinji otrov;
- h) **pčelinja paša** je medonosno i drugo bilje određene strukture na pojedinom lokalitetu koje posjećuju pčele zbog skupljanja nektara, medne rose, propolisa i polena;
- i) **seleksijski centar** je mjesto za provođenje seleksijskih metoda u gajenju matica;
- j) **fenološka karta** je skup podataka o mogućnosti paše, po vrstama pčelinje paše;
- k) **košnica** je nastamba koja sadrži koloniju pčela medarica, koja se koristi za proizvodnju meda, ostalih pčelinjih proizvoda ili rasplodnog materijala medonosnih pčela i sve elemente potrebne za njihovo prezimljavanje;
- l) **leto ili izletna strana** je otvor na prednjem dijelu košnice;
- m) **pčelarska vozila** su vozila namijenjena i konstrukcijski prilagođena za prevoz pčela.

DIO DRUGI – PČELARSTVO

POGLAVLJE I. USLOVI ZA OBAVLJANJE PČELARSKE DJELATNOSTI

Član 3.

(Zaštita autohtone rase pčela)

- (1) Za uzgoj i reprodukciju pčela u Distriktu mogu se koristiti samo matice autohtone rase pčele, sive pčele (*Apis mellifera carnica*).
- (2) Radi zaštite i očuvanja bioloških karakteristika autohtone rase pčele, sive pčele (*Apis mellifera carnica*), na teritoriji Distrikta nije dozvoljeno gajenje i promet priplodnim materijalom drugih rasa pčela.

Član 4.

(Uslovi za obavljanje pčelarske djelatnosti)

- (1) Pčelarskom djelatnošću mogu se baviti pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja imaju sjedište, prebivalište ili boravište na teritoriji Distrikta.
- (2) Pčelar je dužan brinuti za pčelinju zajednicu.
- (3) Svako lice koje u svom vlasništvu ima 30 i više košnica u kojima su aktivna pčelinja društva obavezno je upisati se u Registar pčelara i pčelinjaka (u daljnjem tekstu: Registar).

Član 5.

(Pčelinjak)

- (1) Pčele se uzgajaju u košnicama u pčelinjaku.
- (2) Pčelinjak je skup pčelinjih zajednica koje su:
  - a) smještene na otvorenom prostoru;
  - b) smještene u objektu izgrađenom od čvrstog materijala ili montažnog materijala;
  - c) ugrađene u vozilo za prevoz.
- (3) Pčelinjak, u zavisnosti da li se preseljava sa stalnog mjesta držanja, može biti:
  - a) **stacionirani pčelinjak** je pčelinjak na kojem pčelinje zajednice borave tokom cijele godine;
  - b) **seleći pčelinjak** je pčelinjak koji pčelar u sezoni cvjetanja i medenja medonosnog i drugog bilja prevozi sa paše na pašu.

POGLAVLJE II. UZGOJ PČELA U PČELINJAKU I USLOVI ZA POSTAVLJANJE STACIONARNOG PČELINJAKA

Član 6.

(Postavljanje pčelinjaka)

Pčelar je dužan postaviti pčelinjak tako da pčele ne smetaju najbližim susjedima, prolaznicima, stoci i javnom prometu u skladu s odredbama člana 7. i 9. ovog pravilnika.

Član 7.

(Uslovi za postavljanje stacioniranog pčelinjaka)

- (1) Uslovi za postavljanje stacioniranog pčelinjaka su:
  - a) da je pčelinjak postavljen na udaljenosti u skladu sa stavom (2) ovog člana;

- b) da leta svih košnica, nukleusa i oplodnjaka ne budu direktno okrenuta prema: vratima i prozorima stambenih i poslovnih zgrada, predškolskih i školskih ustanova, internata, objekata za stoku, prema kategorisanim putevima, među susjednog imanja;
  - c) da je stacionirani pčelinjak, koji ima do 10 pčelinjih zajednica, kojem je izletna strana okrenuta prema tuđem zemljištu ili javnom putu mora biti udaljen od međe zemljišta, odnosno ruba puta najmanje 10 metara zračne linije;
  - d) da je stacionirani pčelinjak, koji ima 11-20 pčelinjih zajednica, kojem je izletna strane okrenuta prema tuđem zemljištu ili javnom putu udaljen od međe zemljišta, odnosno ruba puta najmanje 20 metara zračne linije;
  - e) da je u stacioniranom pčelinjaku, koji ima više od 20 pčelinjih zajednica, udaljenost od izletne strane do ruba javnog puta najmanje 50 metara zračne linije, a od međe zemljišta najmanje 20 metara zračne linije;
  - f) da je prepreka iz stava (2) tačke a) ovog člana udaljena najmanje 4 metra od otvora košnice;
  - g) da je minimalna udaljenost između stacioniranog pčelinjaka i selekcijskog centra veća od tri kilometra zračne linije.
- (2) Udaljenost iz stava (1) tačke a) ovog člana za postavljanje pčelinjaka mora biti najmanje:
- a) 15 metara zračne linije od kategorisanog puta, odnosno najmanje pet metara zračne linije ako između pčelinjaka i kategorisanog puta postoji prepreka visine 2,20 metra kao što je: zid, objekat, gusto zasađena stabla, živa ograda, ograda bez otvora i drugo;
  - b) 50 metara zračne linije od:
    - 1) prvog susjednog pčelinjaka, koji se nalazi u naseljenom mjestu,
    - 2) od objekata za boravak ljudi ili uzgoj životinja, osim ako se radi o vlastitim objektima pčelara gdje ova udaljenost može biti i manja;
  - c) 100 metara zračne linije od:
    - 1) proizvođačkih i prerađivačkih pogona, koji vrše preradu poljoprivrednih proizvoda,
    - 2) od turističkih objekata za vrijeme turističke sezone,
    - 3) željezničke pruge;
  - d) 200 metara zračne linije od:
    - 1) predškolske ili školske ustanove, internata, igrališta i drugih sportskih terena za djecu i odrasle,
    - 2) od susjednog pčelinjaka koji ima do 20 košnica, a koji se nalaze van naseljenog mjesta;
  - e) 300 metara zračne linije od prvog susjednog pčelinjaka koji ima najmanje 21 košnicu.
- (3) Stacionirani pčelinjak se može postaviti u zaštićenom području pod uslovima koje odredi upravljač zaštićenog područja, u skladu sa zakonom kojim se uređuju zaštićena područja.
- (4) Stacionirani pčelinjak se ne može postavljati u gusto naseljenoj gradskoj zoni, osim uz saglasnost Odjeljenja.
- (5) Vlasnik stacionarnog pčelinjaka dužan je u roku od 30 dana od dana upisa u registar pčelinjaka postaviti tablu za obilježavanje pčelinjaka.

Član 8. **(Izuzetak)**

Izuzetno od odredbi iz člana 7. Zakona, udaljenost od susjednog pčelinjaka može biti i manja pod uslovom da su saglasni pčelari susjednih pčelinjaka ili vlasnici susjednih zemljišta, odnosno objekata za boravak ljudi ili uzgoj životinja.

POGLAVLJE III. UZGOJ PČELA U SELEĆEM PČELINJAKU, PREVOZ I ISPAŠA PČELA

Član 9. **(Postavljanje selećeg pčelinjaka)**

- (1) Pčelar može preseljavati pčelinjak radi osiguranja pčelinje paše i tokom sezone može imati nekoliko privremenih mjesta držanja i zimovnik.

- (2) Uzgoj pčela može se vršiti u selećem pčelinjaku ako su ispunjeni uslovi iz člana 7. stav (1) i člana 10. stav (1) ovog zakona.
- (3) Pčele se mogu seliti zbog ispaše samo iz područja slobodnih od zaraza i na područja nezaražena pčelinjim bolestima.
- (4) Preseljenje pčela dopušteno je samo ako su sve pčelinje zajednice zdrave što se dokazuje uvjerenjem o zdravstvenom stanju, u skladu s propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita životinja.
- (5) Seleći pčelinjak se ne može postaviti ispred ranije doseljenog pčelinjaka, ako se leta usmjeravaju u istom pravcu ranije doseljenog pčelinjaka.
- (6) Prednost za postavljanje selećeg pčelinjaka ima pčelar koji je prvi formirao ili doselio pčelinjak na odabranu lokaciju.
- (7) U slučaju postavljanja selećeg pčelinjaka na novu lokaciju radi prezimljavanja pčelinjih društava, udaljenost između stajališta za prezimljavanje i najbližeg stacioniranog pčelinjaka mora biti najmanje 300 m zračne linije.
- (8) Ako su pčele na ispaši postavljene u blizini kategorisanih puteva, potrebno je, lijevo i desno od prednje strane postavljenih košnica, staviti table minimalnih dimenzija 500 x 500 mm s naznakom: „Pažnja! Pčele na ispaši”.

Član 10.

(Zahtjev za postavljanje selećeg pčelinjaka)

- (1) Pčelar koji prevozi svoj pčelinjak s jednog na drugo mjesto na teritoriji Distrikta, dužan je posjedovati rješenje o odobrenju za postavljanje selećeg pčelinjaka.
- (2) Zahtjev za postavljanje selećeg pčelinjaka podnosi se na obrascu koji je sastavni dio ovog zakona (ANEKS I).
- (3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana sadrži:
  - a) ime i prezime, odnosno naziv vlasnika pčelinjaka;
  - b) jedinstveni identifikacioni broj pčelinjaka;
  - c) broj pčelinjih društava ili košnica koje se prevoze;
  - d) polazno mjesto i odredište na koje se sele pčelinja društva;
  - e) vrijeme boravka pčela na traženoj lokaciji;
  - f) relaciju, trasu puta kojom se namjerava prevoziti pčelinjak i
  - g) ime i prezime pratioca pčela.
- (4) Uz zahtjev iz stava (2) ovog člana pčelar prilaže:
  - a) pismenu saglasnost vlasnika, odnosno korisnika zemljišta na kojem se postavlja pčelinjak
  - b) uvjerenje o zdravstvenom stanju pčela.
- (5) Ako korisnik ispaše prouzrokuje materijalnu štetu vlasniku ili korisniku zemljišta, vlasnik ili korisnik zemljišta može tražiti da se pčelinjak ukloni.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana, korisnik paše iz stava dužan je ukloniti pčelinjak u skladu s rješenjem nadležnog inspektora i vlasniku i korisniku zemljišta nadoknaditi pričinjenu štetu.
- (7) U slučaju elementarne nepogode, požara, poplave i drugih okolnosti nastalih usljed više sile, a koje mogu ugroziti pčele, pčelar može preseliti pčelinjak bez odlaganja, o čemu je dužan pisanim putem obavijestiti Odjeljenje u roku od sedam dana od dana preseljenja pčelinjaka.

Član 11.

(Odobrenje za postavljanje pčelinjaka)

Nadležno Odjeljenje izdaje rješenje o odobrenju postavljanja pčelinjaka iz člana 10. stav (1) ovog zakona.

Član 12.

(Pčelinja paša)

- (1) Korištenje medonosnog i drugog bilja za pčelinju pašu na teritoriji Distrikta je slobodno i bez naknade.

- (2) Pčelari iz drugih jedinica lokalnih zajednica u Bosni i Hercegovini i drugih zemalja mogu koristiti pčelinju pašu na teritoriju Distrikta uz saglasnost Odjeljenja.
- (3) Pčelinja paša se može organizovati u okviru prirodnih i drugih mogućnosti za iskorištavanje na određenom području i mora biti određena Katastrom.

Član 13.
(Prevoz pčela)

- (1) Pčelar je dužan prevoz pčela organizovati tako da se osigura humano postupanje i izbjegne uginuće pčela.
- (2) Pčelinje zajednice koje se sele na ispašu moraju obavezno imati pratioca.
- (3) Paketni rojevi i matice s pčelama pratiljama koje se prevoze ne trebaju imati pratioca.
- (4) Pčelar je obavezan postaviti na vozilo kojim prevozi pčelinjak vidno upozorenje: „PAŽNJA – PREVOZ PČELA“.
- (5) Način i uslovi prevoza pčela uređuju se pravilnikom koji donosi šef Odjeljenja.

Član 14.
(Pčelarska vozila)

Pčele je dozvoljeno prevoziti u pčelarskom vozilu u skladu s odredbama Zakona o sigurnosti saobraćaja u BiH.

Član 15.
(Evidencija o pčelarskim vozilima)

- (1) Nadležno Odjeljenje vodi evidenciju pčelarskih vozila.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana sadrži podatke na osnovu kojih je vidljivo ko je seleći pčelar, vrsta vozila, karakteristike vozila, kao i druge neophodne podatke o utvrđivanju statusa selećih pčelara.

Član 16.
(Odbjegli roj)

- (1) Vlasnik, odnosno korisnik zemljišta dužan je pčelaru omogućiti prolaz preko zemljišta s ciljem praćenja i hvatanja odbjeglog roja pčela.
- (2) Ako odbjegli roj pčela pčelar ne skine u roku od 24 sata, smatra se da je njegov vlasnik lice koje pronađe i osigura pčele.

POGLAVLJE IV. KATASTAR I PAŠNI RED

Član 17.
(Sadržaj Katastra)

- (1) Katastar uspostavlja i vodi Odjeljenje.
- (2) Katastrom se određuje:
  - a) raspored i površina pašnog izvora u ukupnom biljnom sastavu na tom području;
  - b) priroda paše, koja može biti oprašivački servis, razvojna paša, ekonomska paša ili paša za održavanje koja omogućava prezimljavanje ili dopunjavanje zimskih zaliha za pčele;
  - c) kalendarski period medenja;
  - d) smještaj svih stacionarnih pčelinjaka na tom području i tačan broj košnica;
  - e) preporučeni broj košnica koje se mogu doseliti i preporučene lokacije na tom području u vrijeme pojedinih paša.
- (3) Fenološku kartu vodi Odjeljenje.
- (4) Katastar se uspostavlja kada se uspostave tehnički uslovi za njegovu izradu.
- (5) Sadržaj i način vođenja Katastra utvrđuje se pravilnikom koji donosi šef Odjeljenja.

Član 18. **(Pašni red)**

- (1) Pašni red utvrđuje Odjeljenje.
- (2) Pašnim redom utvrđuje se:
  - a) površina paša;
  - b) preporučena gustoća pčelinjih zajednica s obzirom na količinu i vrstu pčelinje paše;
  - c) raspored stacioniranih pčelinjaka i raspored slobodnih lokacija koje su određene za privremeno dovoženje pčelinjih zajednica na pašu;
  - d) način dodjeljivanja lokacija za smještaj pčelinjaka;
  - e) način uređenja i označavanja lokacija;
  - f) vrijeme dovoženja pčelinjih zajednica na pčelinju pašu;
  - g) vrijeme odvoženja pčelinjih zajednica sa pčelinje paše;
  - h) postupak izmještanja pčelinje zajednice s određenog mjesta.
- (3) Pašni red se usklađuje s Katastrom.
- (4) Način upravljanja pčelinjim pašama utvrđuje se pravilnikom iz člana 17. stav (5).

Član 19. **(Evidencija i Registar pčelara i pčelinjaka)**

- (1) Evidencija pčelara i pčelinjaka je baza podataka koja obuhvata popis pčelara, broj pčelinjih zajednica, pčelinjaka i košnica u Distriktu.
- (2) Evidenciju iz stava (1) vodi se u Registru pčelara i pčelinjaka (u daljnjem tekstu: Registar) koji čini sastavni dio centralne baze podataka Registra poljoprivrednih gazdinstava (u daljnjem tekstu: RPG) u Distriktu.
- (3) Upis u Registar je obavezan za sve pčelare koji u svom vlasništvu imaju 30 i više košnica u kojima su aktivna pčelinja društva i pčelinjake na teritoriji Distrikta.
- (4) Pčelar se može upisati u Registar pod uslovom da je prethodno registrovan u RPG.
- (5) Registar vodi Odjeljenje.
- (6) Za objekte u kojima se vrši prerada i proizvodnja proizvoda od meda pčelar je dužan Odjeljenju podnijeti zahtjev za dobijanje veterinarsko-kontrolnog broja.
- (7) Na osnovu zahtjeva iz stava (6) ovog člana šef Odjeljenja donosi rješenje o dodjeli veterinarsko-kontrolnog broja u skladu s važećim veterinarsko-sanitarnim propisima.
- (8) Prijava za upis u Registar podnosi se Odjeljenju na obrascu koji je sastavni dio ovog zakona (ANEKS II).

Član 20. **(Sadržaj registra)**

Registar sadrži sljedeće podatke:

- a) jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka koji dodjeljuje baza podataka (u daljnjem tekstu: JIBP);
- b) ime i prezime fizičkog lica ili naziv pravnog lica ili preduzetnika, adresu, telefon, JMB pčelara ili ID za pravno lice i JMB odgovornog lica;
- c) ukupan broj pčelinjih zajednica kao i tip košnice;
- d) katastarsku općinu, katastarski broj parcele i geografske koordinate parcele (GIS) ako su određene;
- e) tip pčelinjaka.

Član 21. **(Ažuriranje podataka)**

- (1) Upisom u Registar svakom pčelinjaku dodjeljuje se JIBP.

- (2) Svaku promjenu u odnosu na podatke iz prijave u Registar, osim broja pčelinjih zajednica, pčelar je dužan prijaviti nadležnom Odjeljenju u roku od 21 dan od dana promjene.
- (3) Pčelar je dužan dva puta godišnje dostaviti Odjeljenju podatke o brojnom stanju pčelinjih zajednica.
- (4) Ažuriranje podataka o broju pčelinjih zajednica vrši se u Odjeljenju u periodu od 1. do 30. 4. odnosno u periodu od 1. do 30. 10. tekuće godine.
- (5) Pčelar je dužan dopustiti ovlaštenom licu pristup pčelinjaku te dati podatke koji se od njega traže za potrebe evidencije.

Član 22.

(Postupak obilježavanja pčelinjaka)

- (1) Obilježavanje pčelinjaka vrši se identifikacijskom pločom.
- (2) Identifikacijska ploča za obilježavanje pčelinjaka je pravougaonog oblika najmanje visine 300 mm i dužine 600 mm.
- (3) Identifikacijska ploča mora da sadrži sljedeće podatke:
  - a) ime i prezime fizičkog lica, naziv preduzetnika ili pravnog lica;
  - b) adresa pčelara;
  - c) naziv Odjeljenja;
  - d) JIBP pčelara i pčelinjaka.
- (4) Podaci se ispisuju slovima visine do 50 mm latiničnim ili ćiriličnim pismom.
- (5) Izradu i postavljanje identifikacijske ploče na pčelinjaku dužan je izvršiti pčelar.

POGLAVLJE V. PROMET PČELINJIM ZAJEDNICAMA I PČELINJIM PROIZVODIMA

Član 23.

(Promet pčelinjih proizvoda)

- (1) Promet pčelinjih proizvoda na teritoriji Distrikta mogu obavljati:
  - a) fizička i pravna lica, nosioci poljoprivrednog gazdinstva registrovanog u Registru poljoprivrednih gazdinstava i Registru;
  - b) pravna lica koja nisu nosioci registrovanog poljoprivrednog gazdinstva ali imaju registrovanu djelatnost prometa pčelinjim proizvodima;
  - c) preduzetnici s registrovanom djelatnošću prometa pčelinjim proizvodima.
- (2) Proizvodnja i promet matica utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjeljenja.

Član 24.

(Stavljanje u promet pčelinjih proizvoda)

Pčelar u promet može staviti pčelinji proizvod kako slijedi:

- a) zdravu pčelinju zajednicu i maticu;
- b) med i druge pčelinje proizvode u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuju oblasti o hrani i medu i drugim pčelinjim proizvodima.

POGLAVLJE VI. ZAŠTITA PČELA I PČELARSKJE ORGANIZACIJE

Član 25.

(Zabrana uništavanja pčelinjih zajednica)

Zabranjeno je uništavanje pčelinjih zajednica, nanošenje štete pčelinjim zajednicama i pčelinjaku u cijelosti.

Član 26.

(Briga o pčelinjoj zajednici i zaštita od trovanja)

Pčelar je dužan brinuti se za pčelinju zajednicu te vršiti:

- a) zaštitu pčela i njenih staništa kroz održivo korištenje, koje treba doprinijeti očuvanju biološke raznolikosti ekoloških sistema;
- b) primjenu savremenih apitehničkih mjera u skladu s načelima dobre pčelarske prakse i preduzimati sve mjere radi sprečavanja pojave i širenja bolesti pčela lijekovima koji su registrovani i odobreni od strane nadležnih veterinarskih tijela;
- c) osigurati sve potrebne mjere radi sprečavanja pristupa domaćih i divljih životinja pčelinjaku;
- d) osigurati higijenski ispravno pojilište za pčele;
- e) zatvoriti pčelinje zajednice u košnice ili izvršiti privremeno preseljenje košnica u slučaju kada dolazi do primjene sredstava za zaštitu bilja u okolini pčelinjaka ili suzbijanja komaraca i uništavanja drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu aviotretiranjem i drugim metodama.

Član 27.

(Briga o zdravstvenom stanju pčela)

- (1) Pčelar trajno vodi brigu o zdravstvenom stanju pčelinjih zajednica.
- (2) S ciljem sprečavanja pčelinjih bolesti pčelar je dužan održavati higijenu pčelinjaka kao i ličnu higijenu pri radu sa pčelama.
- (3) Poljoprivredni proizvođači dužni su ukloniti ambalažu i posude u kojima je vršeno rastvaranje preparata štetnih za pčele.
- (4) Pčelar preduzima posebne mjere radi sprečavanja pojave grabeži s ciljem osiguranja normalnog razvoja pčelinje zajednice.
- (5) Pčelar osigurava pčelinjim zajednicama redovno dopremanje kvalitetne hrane i čiste vode.
- (6) Pčelar redovno provodi mjere zaštite od parazita varoe i preduzima mjere za njeno suzbijanje.

Član 28.

(Kontrola zdravstvenog stanja pčela)

- (1) Pčelar je obavezan edukovati se za suzbijanje pčelinjih bolesti do nivoa da je sposoban prepoznati simptome najznačajnijih bolesti i štetnika pčela.
- (2) Prilikom svakog pregleda pčelinjih zajednica, pčelar treba redovno kontrolisati zdravstveno stanje pčela, pratiti moguće simptome koji ukazuju na prisustvo neke od bolesti i štetnika te preduzeti mjere za preventivno djelovanje i eventualno liječenje pčela.
- (3) Odjeljenje u koordinaciji s udruženjima pčelara upoznaje pčelare s najznačajnijim bolestima i štetnicima, sistemskom praćenju kretanja bolesti, štetnika, gubitaka pčelinjih zajednica te zakonskim propisima o zaštiti pčela od bolesti.

Član 29.

(Suzbijanje bolesti pčela)

- (1) Suzbijanje zaraznih bolesti pčela je obaveza vlasnika pčelinjih zajednica, veterinarske organizacije i veterinarske inspekcije.
- (2) U slučaju pojave prvih znakova opasnih bolesti ili sumnje na bolest pčelar je dužan odmah:
  - a) prijaviti veterinarskoj organizaciji sumnju na oboljenje i
  - b) omogućiti nesmetan rad organa koji vrši pregled pčela po nalogu veterinarske inspekcije.
- (3) Prilikom dijagnostičkih i drugih ispitivanja s ciljem preventive i kod kontrole zdravstvenog stanja pčela i pčelinjih proizvoda, pčelari su dužni pružiti punu pomoć službenicima Inspektorata i Odjeljenja.

Član 30.

(Zaštita zdravlja ljudi i životne sredine)

Radi zaštite zdravlja ljudi i životne sredine pčelari su dužni:

- a) prilikom liječenja pčelinjih bolesti upotrebljavati registrovane lijekove po uputstvu, odnosno odluci veterinarskih službi, kako bi se spriječilo njihovo prisustvo u medu i drugim pčelinjim proizvodima;
- b) mjere zdravstvene zaštite pčela vršiti u skladu s propisima kojima se uređuje oblast veterinarstva u Distriktu;
- c) stavljati u promet samo one pčelinje proizvode koji ne mogu ugroziti zdravlje ljudi;
- d) osigurati pčelarsku zaštitnu odjeću za sva lica koja posjećuju pčelinjak.

Član 31.

(Upotreba sredstava za suzbijanje komaraca i uništavanje drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu)

- (1) Upotreba sredstava za suzbijanje komaraca i uništavanje drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu aviotretiranjem otrovnim za pčele za vrijeme pčelinje paše vrši se u skladu s odobrenjem Odjeljenja.
- (2) Odobrenje iz stava (1) ovog člana donosi se za svako pojedinačno tretiranje.
- (3) O mjestu i vremenu upotrebe sredstava otrovnih za pčele, načinu upotrebe, vremenu trajanja otrovnog sredstva i ugroženom području Odjeljenje je dužno obavijestiti:
  - a) organizacije pčelara, pismenim putem;
  - b) pčelare, putem sredstava javnog informisanja, najmanje 48 sati prije tretiranja.
- (4) Pod ugroženim područjem iz stava (3) ovog člana smatra se površina na kojoj se upotrebljavaju sredstva za suzbijanje komaraca i uništavanje drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu, kao i okolno zemljište koje se prostire u krugu od pet kilometara zračne linije udaljenosti od granice te površine.
- (5) Upotreba sredstava za zaštitu bilja otrovnih za pčele za vrijeme pčelinje paše obavlja se u skladu s propisima kojima se uređuje oblast upotrebe sredstava za zaštitu bilja.

Član 32.

(Pčelarske organizacije)

- (1) Pčelari se mogu učlanjivati u pčelarsku organizaciju.
- (2) Pčelarske organizacije su obavezne:
  - a) promovisati pčelarstvo i stvarati uslove za razvoj pčelarstva, pružanjem pomoći pčelarima;
  - b) razvijati sve oblike saradnje pčelara, koji doprinose razvoju pčelarstva;
  - c) provoditi zajedničke aktivnosti s udruženjima proizvođača voća i povrća koje doprinose edukaciji i širenju svijesti o značaju pčelarstva za razvoj voćarske, povrtlarske i ratarske proizvodnje i o tome pismeno obavještavati Odjeljenje;
  - d) vršiti organizovano oprašivanje biljnih kultura uz ugovorene uslove.

POGLAVLJE VII. NADZOR I PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 33.

(Nadzor)

- (1) Upravni nadzor nad provođenjem odredbi ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona provodi Odjeljenje i drugi nadležni organi u skladu sa zakonom.
- (2) Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši poljoprivredna inspekcija.
- (3) Kontrolu zdravstvenog nadzora koji vrši veterinarska inspekcija.

Član 34.

(Novčane kazne za pčelare)

- (1) Novčanom kaznom od 1.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pčelar pravno lice ako:

- a) vrši selekciju i reprodukciju pčela suprotno odredbama člana 3. ovog zakona ili gaji i u promet stavlja priplodni materijal drugih rasa pčela, osim autohtone rase pčela (član 3. ovog zakona);
  - b) gaji pčele suprotno odredbama člana 5. ovog zakona;
  - c) postavi pčelinjak suprotno odredbama člana 6., 7. i 8. ovog zakona;
  - d) vrši prevoz pčela suprotno odredbama člana 13. ovog zakona;
  - e) ne omogući ovlaštenom licu pristup pčelinjaku i ne daje podatke potrebne za evidenciju u za to predviđenom roku (član 21. ovog zakona);
  - f) stavlja u promet pčelinje zajednice, matice i pčelinje proizvode suprotno odredbama člana 24. ovog zakona;
  - g) ne sprovodi mjere zaštite pčela (član 26.).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se pčelar preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.
- (4) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se pčelar fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

Član 35.

(Novčane kazne za vlasnike ili korisnike zemljišta)

- (1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje je vlasnik ili korisnik zemljišta ako:
- a) ne omogući pčelaru prolaz preko svog zemljišta radi praćenja i hvatanja odbjeglog roja pčela (član 16. ovog zakona);
  - b) upotrebljava sredstva za suzbijanje komaraca i uništavanje drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu aviotretmanom i drugim metodama za vrijeme pčelinje paše suprotno odredbama člana 31. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se preduzetnik koji je vlasnik ili korisnik zemljišta novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.
- (4) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice koje je vlasnik ili korisnik zemljišta novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

DIO TREĆI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

(Rok za uspostavu Registra i Katastra)

- (1) Odjeljenje je dužno u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti Registar.
- (2) Odjeljenje je dužno uspostaviti Katastar najkasnije u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 37.

(Vođenje evidencije do uspostave Registra)

Do uspostave Registra iz člana 19. ovog zakona evidenciju o broju pčelinjih zajednica vodi nadležno odjeljenje kroz Registar poljoprivrednih gazdinstava i pomoćnu evidenciju u Excel formatu.

Član 38.

(Rok za donošenje podzakonskih i drugih akata)

- (1) Šef Odjeljenja dužan je u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti podzakonske akte propisane ovim zakonom.

(2) Odjeljenje će u roku od godinu dana od dana usvajanja ovog zakona donijeti smjernice za razvoj pčelarstva na teritoriji Distrikta.

Član 39.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Brčko distrikta Bosna i Hercegovine“.

Broj: _____

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE
Mr. sc. Siniša Milić

Brčko, _____

Ime i prezime/naziv pčelara:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka

Adresa

Telefon

Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Z A H T J E V
za odobravanje za smještaj selećeg pčelinjaka

Obraćam vam se ovim zahtjevom da mi u skladu sa Zakonom o pčelarstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BDBiH“, broj _____), odobrite smještaj selećeg pčelinjaka na teritoriji Brčko distrikta BiH, lokacija: _____.

Želim preseliti pčelinjak s lokacije:

Lokacija		Broj pčelinjih društava/košnica	
Mjesna zajednica		Katastarska čestica broj	

Na sljedeću lokaciju:

Lokacija		Broj pčelinjih društava/košnica	
Mjesna zajednica		Katastarska čestica broj	
GIS X i Y koordinate:			
Planirano vrijeme boravka pčela na traženoj lokaciji	Od:	Do:	Ukupno dana:

Predviđena relacija tj. trasa puta kojom se namjerava prevoziti pčelinjak:

Ime i prezime pratioca pčela: _____

I Z J A V A

Pod punom moralnom, materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljujem da pčele u navedenom pčelinjaku ne sadrže promjene karakteristične za bolest američka kuga pčelinjeg legla.

Brčko distrikt BiH, dana _____ 20 _____ godine.

Podnosilac zahtjeva:

Prilog:

- Saglasnost vlasnika/korisnika zemljišta

Obrazac za upis/brisanje podataka u Registru pčelara i pčelinjaka BDBiH

Jedinstveni identifikacijski broj poljoprivrednog gazdinstva/RPG																				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka																				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

JMB pčelara ili ID za pravno lice																				
-----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ime i prezime / Naziv pravnog lica	
Mjesto stanovanja / Sjedište	
Ulica i kućni broj	
Telefon/faks/e-mail	
Odgovorna osoba (popunjava samostalni preduzetnik i pravno lice)	
JMB odgovorne osobe (popunjava samostalni preduzetnik i pravno lice)	

Stanje lokacije pčelinjaka

Mjesna zajednica	Katastarski broj parcele	GPS X	GPS Y	Broj košnica	Tip	
					Stacionirani	seleći

Broj pčelinjih zajednica i tipovi košnica

Tip košnica (svi pašnjaci ukupno)	Broj pčelinjih zajednica
UKUPNO ZAJEDNICA	

U -----, 201__ godine

Pčelar

Ovlašteni službenik

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKON O PČELARSTVU BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje **Zakona o pčelarstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine** sadržan je u članu 22. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10).

RAZLOZI ZA DONOŠENJE

1. Analiza sadašnjeg stanja

Uzimajući u obzir stanje i karakteristike sektora pčelarstva na području Brčko distrikta BiH, budući da za ovaj vid poljoprivredne proizvodnje do sada nije postojala zakonska regulativa, a s ciljem očuvanja biološke raznolikosti flore i faune na teritoriji Brčko distrikta BiH, unapređenja poljoprivredne i voćarske proizvodnje te zaštite pčela i njene uloge u prirodi koju ostvaruje oprašivanjem, potrebno je ovu oblast normativno regulisati te donijeti navedeni zakon.

2. Problemi koje propis treba da riješi

Nepostojanja zakona i drugih propisa koji regulišu oblast pčelarstva na području Brčko distrikta BiH, a samim tim Registra pčelara i pčelinjaka.

3. Ciljevi koji se postižu propisom

Uspostaviti pravni okvir za sektor pčelarstva na području Brčko distrikta BiH, a s ciljem osiguranja i očuvanja biološke raznolikosti flore i faune na teritoriji Brčko distrikta BiH, unapređenja poljoprivredne i voćarske proizvodnje te zaštite pčela i njene uloge u prirodi.

4. Razmatranje mogućnosti da se problem riješi i bez donošenja zakona

Ne postoji mogućnost da se ovaj problem riješi bez donošenja ovog zakona.

5. Zašto je donošenje zakona najbolji način za rješavanje problema

Donošenje Zakona je potrebno kako bi se uredila oblast pčelarstva u Brčko distriktu BiH.

6. Vrijednosti kojima se obrađivač vodio i trenutna politika date institucije u vezi s njima

Prednacrt Zakona sačinjen je u skladu s Odlukom o odobravanju Smjernica za izradu nacrtu zakona o pčelarstvu Brčko distrikta BiH, broj predmeta: 02-000356/13, broj akta: 01.11-0566LO-35/19 od 20. 11. 2021. godine.

7. Vjerovatnoća budžetskih prihoda od uvođenja propisa, zasnovana na realnoj procjeni djelotvornosti date institucije

Predmetni Zakon nema budžetske implikacije.

USKLAĐENOST PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EU

U proceduri izrade nacrtu propisa izvršena je identifikacija propisa EU, kojom prilikom je utvrđeno postojanje prava Evropske unije kojom je uređena predmetna oblast.

- Rezolucija Evropskog parlamenta od 1. marta 2018. o mogućnostima i izazovima za pčelarski sektor EU-a (2017/2115(INI)), Dokument 52018IP0057 (*European Parliament resolution of 1 March 2018 on prospects and challenges for the EU apiculture sector (2017/2115(INI))(2019/C 129/05)*).

Rezolucije nisu pravno obavezujući akti za države članice i kao takvi spadaju u soft law, ali iako nemaju pravnu snagu predstavljaju opredjeljenja i usmjerenja EU u regulisanju određene oblasti.

OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH RJEŠENJA

- Članom 1. utvrđuje se predmet i sadržaj Zakona;
- Članom 2. utvrđuju se definicije ovog zakona;
- Članom 3. utvrđuje se zaštita autohtone rase pčela;
- Članom 4. utvrđuju se uslovi za obavljanje pčelarske djelatnosti;
- Članom 5. definišu se vrste pčelinjaka;
- Članom 6. utvrđuje se postavljanje pčelinjaka;
- Članom 7. utvrđuju se uslovi za postavljanje stacionarnog pčelinjaka;
- Članom 8. utvrđuje se izuzeće;
- Članom 9. utvrđuje se postavljanje selećeg pčelinjaka;
- Članom 10. utvrđuje se zahtjev za postavljanje selećeg pčelinjaka;
- Članom 11. utvrđuje se odobrenje za postavljanje pčelinjaka;
- Članom 12. definiše se pčelinja paša;
- Članom 13. definiše se prevoz pčela;
- Članom 14. definišu se pčelarska vozila;
- Članom 15. utvrđuje se evidencija o pčelarskim vozilima;
- Članom 16. utvrđuje se odbjegli roj;
- Članom 17. utvrđuje se sadržaj katastra;
- Članom 18. utvrđuje se pašni red;
- Članom 19. utvrđuju se evidencija i registar pčelara i pčelinjaka;
- Članom 20. utvrđuje se sadržaj registra;
- Članom 21. utvrđuje se ažuriranje podataka;
- Članom 22. utvrđuje se postupak obilježavanja pčelinjaka;
- Članom 23. utvrđuje se promet pčelinjih proizvoda;
- Članom 24. utvrđuju se osnovne karakteristike prometovanih proizvoda;
- Članom 25. utvrđuje se zabrana uništavanja pčelinjih zajednica;
- Članom 26. utvrđuje se briga o pčelinjoj zajednici i zaštiti od trovanja;
- Članom 27. utvrđuje se briga o zdravstvenom stanju pčela;
- Članom 28. utvrđuje se kontrola zdravstvenog stanja pčela;
- Članom 29. utvrđuje se suzbijanje bolesti pčela;
- Članom 30. utvrđuje se zaštita zdravlja ljudi i životne sredine;
- Članom 31. utvrđuje se upotreba sredstava za suzbijanje komaraca i uništavanje drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu;
- Članom 32. utvrđuju se pčelarske organizacije;
- Članom 33. utvrđuje se nadzor;
- Članom 34. utvrđuju se novčane kazne za pčelare;
- Članom 35. utvrđuju se novčane kazne za vlasnike ili korisnike zemljišta;
- Članom 36. utvrđuje se rok za uspostavu registra;
- Članom 37. utvrđuje se vođenje evidencije do uspostave registra;
- Članom 38. utvrđuje se rok za donošenje podzakonskih i drugih akata;
- Članom 39. utvrđuje se stupanje na snagu.

PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTOVANJA PROPISA

Predlagač procjenjuje da će Odjeljenje osigurati pravilnu primjenu zakona.

PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE PROPISA

Predmetni zakon nema budžetske implikacije.

OPĆI INTERES ZBOG KOJEG SE PREDLAŽE POV RATNO DJELOVANJE

Ne predlaže se povratno djelovanje.

RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Ne predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DA ZAKON STUPI NA SNAGU PRIJE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU BRČKO DISTRIKTA BiH“

Ne predlaže se stupanje na snagu prije osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Brčko distrikta BiH“.

Predlagač nije u ovom obrazloženju posebno naveo analizu efekata propisa iz razloga što je ta analiza urađena kroz obrazac procjene uticaja za koji je pribavljen Kontrolni list o provedenoj skraćenoj procjeni uticaja propisa, broj: 02-000356/13, broj akta: 09-0010PA-24/19 od 22. 11. 2019. godine.

KONSULTACIJE MEĐU INSTITUCIJAMA

Odjeljenje je provelo postupak konsultacija na način da je dana 4. 8. 2021. godine dostavilo Prednacrt zakona na komentare svim institucijama Brčko distrikta i svim zainteresovanim licima, te postavilo Prednacrt na zvaničnoj internet stranici Vlade Brčko distrikta BiH i Odjeljenja.

Komentare na Prednacrt zakona dostavili su: Zakonodavni ured i Inspektorat.

Dostavljeni komentari od strane Zakonodavnog ureda i Inspektorata su u potpunosti uvaženi.

Primjedbe i prijedloge navedene u Mišljenju Zakonodavnog ureda, broj predmeta: 02-000356/13, broj akta: 09-0010PA-59/21 od 14. 10. 2021. godine, Odjeljenje je u potpunosti uvažilo.